RAADSINFORMATIEBRIEF
15R.00332

gemeente
WOERDEN

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 9 juni 2015
Portefeuillehouder(s) : wethouder Schreurs
Portefeuille(s) : Ruimte - Welstand
Contactpersoon : T. Chaudron
Tel.nr. : 8339
E-mailadres : chaudron.t@woerden.nl

Gemeente Woerden
15R.00332

Onderwerp:

Gedachtenvorming wijze van evaluatie verruiming welstandsbeleid

---

Kennisnemen van:

Wijze van evaluatie verruiming welstandsbeleid.

Inleiding:

In de raadsvergadering van 31 oktober 2013 is besloten tot verruiming van het welstandsbeleid door een flink aantal gebieden in de gemeente welstandsvrij te maken (zie 13R.00409). In het bijbehorende raadsvoorstel 13R.00160 is naar aanleiding van het verzoek van de Stichting Hugo Kotenstein voorgesteld om na 3 jaar een evaluatie te houden en daarbij de welstands- en monumentencommissie te betrekken. Op de lijst van toezeggingen van de commissie ruimte staat dit punt ook vermeld en is aangegeven dat het gelijktijdig met de voorstellen rond de regeling van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed aan u zal worden voorgelegd.

In deze raadsinformatiebrief geven wij inzicht in onze gedachten over de opzet voor deze evaluatie. Daarbij kan aangetekend worden dat de welstands- en monumentencommissie nu integraal via de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed kan worden gehoord.

Kernboodschap:

Doelstelling van de evaluatie
Te bepalen of verdere verruiming van het huidige welstandbeleid mogelijk is aan de hand van het:
- Het beschouwen van de gevolgen van de verruiming - welstandsvrije gebieden;
- Het beoordelen van het functioneren van het huidige welstandsbeleid - welstandsplichtige gebieden en nieuwbouwprojecten.

Onderdelen van de evaluatie:

1. **Invloed van veranderende wet- en regelgeving:**

Wat is de invloed van veranderende wet- en regelgeving op het welstandsbeleid.
Aan de hand van beknopt bureauonderzoek.

2. **Landelijke trends**

Aan de hand van landelijke studies en ervaringen beknopt in beeld brengen of we kunnen leren van andere gemeentes.

3. **De dagelijkse praktijk:**

De evaluatie vindt plaats aan de hand van twee avonden waarbij de volgende betrokken partijen worden uitgenodigd:

- Een afvaardiging van de raadcommissie Ruimte;
- De leden van de Commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed;
- Een vertegenwoordiging van ontwikkelaars en aannemers;
- Een vertegenwoordiging van architecten/bouwkundigen;
- Belangenbehartigers (bv. Hugo Kotestein, LTO etc.)
- Ambtelijk vertegenwoordigers van betrokken teams;

Zij gaan onder begeleiding van een onafhankelijk gespreksleider inventariseren hoe zij de huidige situatie ervaren in de verschillende gebieden. Vervolgens is de vraag welke verbeterpunten of aanpassingen van het beleid wenselijk zijn. De precieze werkvorm is nader te bepalen.

Ook zullen wij bij de evaluatie de ervaringen van inwoners als "gebruikers" van welstand in het kader van verleende omgevingsvergunningen in de jaren 2014-2016 betrekken. De vorm waarin zal nog nader worden bekeken.

Graag vernemen wij ook eventuele suggesties uwerzijds.

Vervolg:

Het nieuwe beleid is eind 2013 ingevoerd. De nieuwe commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed, die het welstandsbeleid toetst, is 1 januari 2014 gestart. De evaluatie zal over de periode 2014-2016 lopen en begin 2017 worden uitgevoerd.

Bijlagen:

Voor meer informatie verwijzen wij u naar het genoemde raadsvoorstel en –besluit onder nrs. 13R.00160 en 13R.00409.

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

RAADSVOORSTEL

13R.00160

gemeente
WOERDEN

Gemeente Woerden

13R.00160

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 28 mei 2013

Portefeuillehouder(s): M. Schreurs

Portefeuille(s): Ruimte

Contactpersoon: T. Chaudron

Tel.nr.: 428339 **E-mailadres:** chaudron.t@woerden.nl

Onderwerp: verruiming van het welstandsbeleid door het uitbreiden van het aantal welstandsvrije gebieden in de gemeente

---

De raad besluit:

1. in te stemmen met de reactienota op de ingediende reacties en adviezen met betrekking tot de bekendgemaakte beleidsvoornemens;
2. de welstandsnota te wijzigen door de in bijlage 1 genoemde gebieden welstandsvrij te verklaren;
3. de welstandsnota voor het overige in stand te laten met de aantekening dat het welstandstoezicht in het buitengebied alleen nog van kracht is voor de op de kaart van bijlage 2 aangegeven cultuurhistorisch waardevolle linten en elementen;
4. in gebieden waar nieuwe ontwikkelingen zullen plaatsvinden, zoals Campinaterrein en Snellerpoort te blijven werken met Beeldkwaliteitsplannen. Als de bebouwing is gerealiseerd treedt de beheerfase in en worden de gebieden na een overgangsperiode van 2 jaar na oplevering van de bebouwing ook welstandsvrij.

Inleiding:

In uw vergadering van 24 januari 2013 heeft u unaniem ingestemd met het bekendmaken van het beleidsvoornemen om het welstandsbeleid en daarmee de welstandsnota te wijzigen door:

a. het aantal welstandsvrije gebieden te vergroten, door van de huidige 54 welstandsplichtige gebieden er 33 geheel en 9 gedeeltelijk welstandsvrij te verklaren;
b. de verplichting tot welstandsadvisering in het buitengebied te beperken tot de cultuurhistorisch waardevolle linten, te behouden voor de historische binnenstad van Woerden en het beschermd dorpsgezicht Kamerik;

Met deze bekendmaking startte het inspraak- en adviestraject.

Bevoegdheid:

De gemeenteraad is op grond van de Woningwet bevoegd welstandsvrije gebieden aan te wijzen en de welstandsnota op dat punt te wijzigen.

Beoogd effect:

Minder regels, meer vrijheid voor de individuele burger c.q. eigenaar, maar tevens bescherming van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden.

Argumenten:

1.
Als bijlage bij de stukken treft u een reactienota aan waarin wij uitgebreid in zijn gegaan op de ontvangen inspraakreacties en adviezen. In dit voorstel sommen wij kort de belangrijkste conclusies op die wij ten aanzien van de reacties hebben gemaakt en/of tot wijziging van het beleidsvoornemen leiden:

Stichting Hugo Kotenstein (SHK)
SHK adviseert het gemeentebestuur zeer voorzichtig te zijn met de verruiming van het welstandsvrije gebied. Zij vraagt om in ieder geval na een periode van 3 jaar een evaluatie te houden, waarbij de welstandscommissie, monumentencommissie en zijzelf betrokken worden. Wij vinden dat een goed idee en stellen dus voor om een evaluatie te houden na een periode van 3 jaar en daarbij de genoemde adviesorganen te betrekken.

Verder stelt ze voor om het welstandsplichtige gebied toch iets uit te breiden met:

- delen van stroken met historische lintbebouwing die naar de mening van SHK over het hoofd zijn gezien.

  Reactie:
  Grotendeels wordt aan dit verzoek tegemoet gekomen omdat dit past in ons streven om welstandplicht te behouden voor cultuurhistorisch waardevolle gebieden.

- het gebied in de kern Woerden met voornamelijk vooroorlogse bebouwing die naar de mening van SHK niet zonder bescherming kan.

  Reactie:
  Wij zijn van mening dat de bedoelde vooroorlogse bebouwing rond de Prinsenlaan, Weteringstraat, Willem van Naaldwijkstraat en de straten die haaks op de Leidsestraatweg staat (Baanstraat, De Brauwstraat en Tournoysstraat geen bijzondere bescherming via welstand nodig hebben. Deze straten vormen geen dragende entiteit of structuur van de stad Woerden.

LTO Noord, afdeling Woerden e.o.(LTO)
LTO waardeert de inspanning om de welstandsvrije gebieden uit te breiden, maar heeft bezwaren tegen het voornemen om dit niet te laten gelden voor de cultuurhistorische waardevolle linten in het buitengebied. Zij is bevreesd dat door het handhaven van de welstandsplicht agrariërs worden beperkt in hun bedrijfsvoering als agrarische hallen aan het subjectieve oordeel van de welstandscommissie wordt onderworpen.
Reactie:
Wij kunnen ons hier niet in vinden. De cultuurhistorische linten in het buitengebied hebben bijzondere waarde die enige bescherming verlangt. Daarmee gaat het gebied niet "op slot". In onze bestemmingsplannen lopen wij voorop als het gaat om het bieden van ruimte aan agrariërs voor bedrijfsnoodzakelijke bebouwing en voor eventuele functieveranderingen. Via het welstandstoezicht kunnen bouwmogelijkheden zeker niet beperkt worden. Het bestemmingsplan biedt daarvoor het kader. Wij zien dus geen grond voor de vrees van het LTO.

Verder stelt LTO dat één van de redenen om niet méér gebied welstandsvrij te geven zou zijn gelegen in de verplichtingen die de gemeenschappelijke regeling voor de welstandscommissie aan de gemeenten oplegt.
Reactie:
Deze zienswijze van LTO delen wij niet. Er is een bewuste keuze gemaakt bij de verruiming van de welstandsvrije gebieden om die gebieden die een zekere cultuurhistorische waarde bezitten blijvend te beschermen. Financiële motieven spelen daarbij geen reden. Uiteraard heeft de afname van het aantal adviezen gevolgen voor de inkomsten van de welstandscommissie. Dat is voor ons echter geen argument geweest bij de keus voor de welstandsvrije gebieden.

Commissie voor monumenten en cultuurlandschap (Monumentencommissie)
De monumentencommissie kan grotendeels instemmen met de beleidsvoornemens. Net als SHK doet ook zij enkele – op veel punten vergelijkbare – voorstellen voor uitbreiding van de welstandsplichtige gebieden. Wij verwijzen dan ook voor de inhoud naar de reactienota.

Welstand en Monumenten Midden Nederland (WMMN)
WMMN herkent én erkent de wens van gemeenten om minder te sturen op de ruimtelijke kwaliteit. Wel wijst zij op het risico dat het loslaten van bestuurlijke verantwoordelijkheid met betrekking tot het uiterlijk en de plaatsing van bouwwerken voor de duurzame ruimtelijke kwaliteit met zich mee kan brengen. Zij vindt dat wij met een voorstel komen waarbij wij nog voldoende op kwaliteit blijven inzetten, voor die gebieden die het meest van belang zijn in dat oogpunt.
Reactie:
Hierop willen wij reageren met de opmerking dat het loslaten van bestuurlijke verantwoordelijkheid en het overdragen van die verantwoordelijkheid aan de samenleving nu precies dé achtergrond is van dit beleidsvoornemen. Minder "betutteling" en meer vrijheid voor het individu moet het motto zijn.

WMMN vraagt verder aandacht voor het niet zonder meer schrappen van de reclamevergunning. Zij adviseert ons op dit onderdeel beleid te blijven voeren.
Reactie:
Het reclamebeleid en het al dan niet afschaffen van de reclamevergunning maakt geen onderdeel van dit voorstel tot verruiming van het aantal welstandsvrije gebieden. Op het reclamebeleid komen wij afzonderlijk terug met een voorstel. Dat is dus hier niet aan de orde.

Verder vraagt WMMN aandacht voor overleg op bestuurlijk niveau over de financiële gevolgen van de te verwachten afname van diensten voor WMMN en de daaraan verbonden Gemeenschappelijke Regeling (GR).
Reactie:
Zoals bij de LTO reactie aangegeven vinden wij financiële argumenten geen reden om het beleid te beïnvloeden, zeker niet nu wij niet uittreden uit de GR. Uiteraard zal het aantal adviezen dalen en daarmee ook de inkomsten voor WMMN, maar deze discussie willen wij niet van invloed laten zijn op de besluitvorming rond het gewenste beleid. Na de besluitvorming van uw raad zullen wij dit overleg in goed vertrouwen aangaan. Omdat wij niet uittreden en de wens tot afname van diensten al geruime tijd bekend is, blijft onze inzet gericht op een financieel neutrale uitkomst.

Conclusie inspraak en adviestraject
Resumerend hebben de ontvangen reacties geleid tot:
a. enige uitbreiding van het gebied van de cultuurhistorisch waardevolle bebouwing die wij nog onder welstandstoezicht willen behouden;
b. het houden van een evaluatie na een periode 3 jaar (2016)

2.
Met de verruiming van het aantal welstandsvrije gebieden streven we naar een grote vermindering van het aantal welstandsadviezen zodat een verhouding van 70% welstandsvrij versus 30% welstandsplichtig resteert. Het volledig afschaffen van de welstandsplicht achten wij niet verantwoord voor de historische binnenstad en de cultuurhistorische waardevolle gebieden langs de Oude Rijn en in het buitengebied.

3.
Voor het buitengebied is het van belang alleen de cultuurhistorisch waardevolle lintbebouwing te beschermen en niet het volledige buitengebied

---

Kanttekeningen:

Ad. 1
Met enige uitbreiding komen we tegemoet aan enkele wensen van Hugo Kotenstein en de Monumentencommissie. Daarmee doen we geen afbreuk aan de intenties van het beleidsvoornemen om het beleid te verruimen. Nog steeds wordt het grootste deel van de bebouwde omgeving welstandsvrij.
Een evaluatie over 3 jaar zien wij als een goede mogelijkheid om de gevolgen van de verruiming te beschouwen en het is aan het dan zittende bestuur om te bezien of dat tot verdere verruiming zou kunnen leiden

Financiën:

Het uitgangspunt is dat de beleidswijziging budgetneutraal verloopt omdat leges voor welstandsadviezen 1 op 1 worden afgedragen aan welstandscommissie. Daarbij moet worden opgemerkt dat wij er van uitgaan dat ons beleidsvoornemen niet tot financiële aanspraken vanuit de gemeenschappelijke regeling zullen leiden omdat wij niet uittreden. Na besluitvorming zullen wij het door WMMN gewenste bestuurlijk overleg aangaan met de inzet zoals hierboven aangegeven.

Uitvoering:

Het raadsbesluit tot verruiming van het aantal welstandsvrije gebieden met de daarbij behorende bijlagen zal als wijziging aan de welstandsnota worden toegevoegd. Verder zal voor de verduidelijking naar de burger toe nog een adressenlijst worden opgesteld voor de nog welstandsplichtige gebieden.

Communicatie:

Het besluit tot wijziging van de welstandsnota als gevolg van dit raadsbesluit tot verruiming van de welstandsvrije gebieden zal in de Woerdense Courant worden gepubliceerd en treedt de dag na bekendmaking in werking.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Zie 12R.00402 en 13R.00029

Bijlagen:

- 12R.00402: raadsvoorstel inzake beleidsvoornemens
- 13R.00029: raadsbesluit inzake beleidsvoornemens
- 13.015241: advies Welstand en Monumenten Midden Nederland
- 13.015392: reactie Stichting Hugo Kotenstein
- 13.015420: reactie LTO Noord, afd. Woerden e.o.
- 13.016907: advies Commissie voor Monumenten en Cultuurlandschap Woerden
- 13i.01773: reactienota op ingediende adviezen en reacties
- 12i.03834: kadernotitie "Sterke Samenleving – Slanke Welstandsnota"
- 13i.02038: kaart met resterende welstandsplichtige gebieden na verwerking zienswijzen
- 13i.02039: tabel met overzicht welstandsvrije gebieden na verwerking zienswijzen

De indiener: college van burgemeester en wethouders

de secretaris	de burgemeester
dr. G.W. Goedmakers CMC	V.J.H. Nellenboer

RAADSBESLUIT

Gemeente Woerden

13R.00409

gemeente
WOERDEN

Agendapunt: 6. H-3

Onderwerp: verruiming van het welstandsbeleid door het uitbreiden van het aantal welstandsvrije gebieden in de gemeente

De raad van de gemeente Woerden;

gelezen het voorstel d.d. 28 mei 2013 van:
- burgemeester en wethouders;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

b e s l u i t:

1. in te stemmen met de reactienota op de ingediende reacties en adviezen met betrekking tot de bekendgemaakte beleidsvoornemens;
2. de welstandsnota te wijzigen door de in bijlage 1 genoemde gebieden welstandsvrij te verklaren;
3. de welstandsnota voor het overige in stand te laten met de aantekening dat het welstandstoezicht in het buitengebied alleen nog van kracht is voor de op de kaart van bijlage 2 aangegeven cultuurhistorisch waardevolle linten en elementen;
4. in gebieden waar nieuwe ontwikkelingen zullen plaatsvinden, zoals Campinaterrein en Snellerpoort te blijven werken met Beeldkwaliteitsplannen. Als de bebouwing is gerealiseerd treedt de beheerfase in en worden de gebieden na een overgangsperiode van 2 jaar na oplevering van de bebouwing ook welstandsvrij.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Woerden in zijn openbare vergadering, gehouden op 31 oktober 2013.

De griffier | De voorzitter

E.M. Geldorp | V.J.H. Maikenboer